

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
De Vrije School Den Haag (16TV00)
2022-2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Onze school & passend onderwijs	3
2.1	Algemene gegevens	3
2.2	Visie	4
2.3	Onderwijs en ondersteuning	6
2.4	Ondersteuning aan onze leerlingen	8
2.5	Inspectiebeoordeling	9
3.	Ondersteuningsmogelijkheden van onze school	10
3.1	Deskundigheid	10
3.2	Voorzieningen	10
3.3	Methoden	12
3.4	Fysieke ruimten	13
3.5	Protocollen	14
3.6	Leerkrachtvaardigheden	15
4.	Organisatie van de ondersteuning	16
4.1	Ondersteuningsroute binnen de school	16
4.2	Samenwerking met kern- en ketenpartners	18
5.	Planvorming en cyclisch werken	19
5.1	Schoolondersteuningsprofiel (SOP)	19
5.2	Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)	19
6.	Bijlage	20

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	januari 2022
Naam van onze school	De Vrije School Den Haag
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Vrijescholen ZW Nederland
Naam samenwerkingsverband	SWV V(S)O Zuid-Holland West
Onderwijsniveaus onderbouw	Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) VMBO TL MAVO VMBO TL / HAVO MAVO / HAVO HAVO HAVO / VWO VWO VWO - Atheneum
Onderwijsniveaus bovenbouw	Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) VMBO TL MAVO VMBO TL / HAVO MAVO / HAVO HAVO HAVO / VWO VWO VWO - Atheneum
Leerjaren	Onderbouw Bovenbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Vrijeschool

Toelichting op onderwijsconcept

Het vrijeschoolonderwijs is geworteld in de antroposofie. De inzichten die de Oostenrijkse filosoof en natuurkundige Rudolf Steiner meer dan 100 jaar geleden deelde met de vele mensen die bijdroegen aan de eerste vrijeschool in Stuttgart. Belangrijk daarbij was ook de heer Emile Molt - directeur van de Waldorf-Astoria sigarettenfabriek - die behoorlijk onderwijs wenste voor de kinderen van zijn werknemers. De eerste 'vrijeschool', die in 1919 in Stuttgart is gestart, droeg dan ook de naam 'Freie Waldorfschule'.

De onderliggende mens- en wereldbeelden wortelen dus in die tijd, vlak na de Eerste Wereldoorlog. In de pedagogie lag de hoop dat jongeren op kunnen groeien tot volwassenen die in staat zijn tot het vormen van een zelfstandig oordeel. En dat zij op konden groeien tot bewust en verantwoordelijk handelende volwassenen. Volwassen mensen die met respect voor zichzelf, de ander en de wereld de eigen ontwikkeling ter hand kunnen en willen nemen. In verantwoordelijkheid en in vrijheid.

Het onderwijs moet niet alleen worden ingegeven door economische en politieke motieven. Daarom moet het onderwijs 'vrij' zijn: niet gedictieerd vanuit die economische en politieke belangen. Het 'vrije' in vrijeschoolonderwijs verwijst dus naar de behoefte onderwijs zonder al te grote beïnvloeding vanuit de overheid en het bedrijfsleven vorm te geven. Zodat de mens zich in en tot vrijheid kan ontwikkelen. Antroposofie is geen geloof, geen religie waarin vaststaande waarheden worden gereproduceerd. Het vrijeschoolonderwijs heeft zich dan ook in de loop van de eeuw verder ontwikkeld en aangepast aan tijd en omgeving. Goede kwalificatie is ook van belang en goede examenresultaten dus ook. Kennis en vaardigheden in de hedendaagse digitale wereld zijn ook integraal onderdeel van het vrijeschoolonderwijs.

Er zijn allerlei natuurwetten waaraan we gebonden zijn. Maar een mens is hier niet volledig door gedetermineerd. In de vrijeschool en de antroposofie hechten we sterk aan de mogelijkheid van de vrijheid. Het vrijheidsgebied is wellicht klein en de vrijheid moet ook bevochten worden door de ontwikkeling van bewustzijn in het eigen denken, voelen en willen. Maar er is dus vrijheid en daardoor ook verantwoordelijkheid. Voor je eigen ontwikkeling en voor je handelen dat altijd gevolgen heeft voor anderen en voor de wereld.

In elke mens is een bron van iets nieuws aanwezig. Iets dat niet uit de erfelijkheid en de evolutie voortvloeit. Op de vrijeschool willen we ruimte bieden om deze vermogens en krachten tot ontwikkeling te laten komen. Daarom worden veel vakken gegeven waar andere dan cognitieve kwaliteiten aangesproken worden, zoals extra kunstvakken. Daarom is er veel ruimte in het onderwijs voor verwondering en voor het stellen van vragen. Onderwijs is niet vertellen hoe de wereld in elkaar zit en de antwoorden die anderen hebben gevonden reproduceren; het is leerlingen de kans geven om zelf te ontdekken. Onderwijs is een vuur ontsteken en geen vat vullen.

De vrijeschool heeft als uitgangspunt: onderwijzen is ook opvoeden. Onderwijs gaat verder dan alleen goed leren lezen of rekenen. Onderwijs staat ook in dienst van de persoonlijkheidsvorming, zowel individueel als in relatie tot de sociale gemeenschap. De vrijeschool wil in het leven van een kind van betekenis zijn.

Vrijeschoolonderwijs vraagt om situaties waarin leraren en leerlingen het beste dat ze in huis hebben laten zien, zich door elkaar laten uitdagen en elkaar inspireren. Zodat kinderen uitgroeien tot mensen die zelf betekenis en richting aan hun leven geven. Die hun eigen plek weten te vinden in de huidige, snel veranderende samenleving.

Over De Vrije School Den Haag

De Vrije School Den Haag werd in 1923 gesticht. Het was de eerste vrijeschool buiten Duitsland. Onze leerlingen komen uit de stad en omstreken en van zowel vrije basisscholen als van reguliere (basis)scholen.

De Vrije School Den Haag staat open voor mensen van alle achtergronden en gezindten. Iedereen, ongeacht levensovertuiging of religie, is welkom op De Vrije School Den Haag. De school kan leerlingen aannemen met een basisschooladvies: vwo, havo en mavo (vmbo-t).

Onze visie op passend onderwijs

De scholen binnen het SWV Zuid Holland West hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over het ondersteuningsaanbod van de scholen. Deze afspraken moeten ertoe leiden dat er voor elke leerling een passende school is, die de noodzakelijke ondersteuning kan bieden.

Bij die ondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis-, extra en diepteondersteuning.

Op de Vrije School ziet dit er als volgt uit:

- Basisondersteuning: interne ondersteuning die binnen de school wordt aangeboden, veelal in groepsverband.
- Breedteondersteuning: interne en externe ondersteuning die zowel binnen als buiten de school kan worden aangeboden, veelal op individueel niveau.
- Diepte ondersteuning: externe ondersteuning dat alleen buiten onze school wordt aangeboden, maar waarnaar de school kan verwijzen.
- De coördinatie valt onder de coördinator passend onderwijs.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Sterke punten in onze ondersteuning

- Passend Onderwijs aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte
- Vanuit de docenten is zicht op de individuele leerling
- Binnen de school is een sociaal betrokken docententeam actief die werken vanuit passie en een gedeelde visie
- Docenten werken vanuit het antroposofische gedachtengoed
- Periode onderwijs stelt de docenten in staat hun eigen methode te ontwikkelen en met de leerlingen meer de verdieping op te zoeken op specifieke vakgebieden

Grenzen aan onze ondersteuning

Cognitieve ontwikkeling:

- Leerlingen met een ernstig disharmonisch intelligentieprofiel
- Leerlingen met een ernstige verstandelijke beperking
- Leerlingen met ernstige geheugenproblemen
- Leerlingen met ernstige leerachterstanden
- Leerlingen met leerachterstanden doordat ze nieuw in Nederland zijn (ISK-leerlingen)

Gedrag

- Leerlingen die die geen grenzen kennen
- Leerlingen die geen autoriteit erkennen
- Leerlingen die de veiligheid aantasten
- Leerlingen die zeer ernstig storend gedrag in het onderwijsleerproces vertonen
- Leerlingen die zeer ernstige spijsbelproblematiek hebben, weigeren om naar school te gaan
- Leerlingen met een combinatie van leer – en gedragsproblemen

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

- Leerlingen die geen contact kunnen leggen
- Leerlingen die ernstig autistisch zijn
- Leerlingen die zich ernstig agressief gedraagt t.o.v. docenten en/of medeleerlingen
- Leerlingen die seksueel overschrijdend gedrag vertonen
- Leerlingen die niet kunnen functioneren binnen groter groepsverband
- Leerlingen met een ernstige verslavingsproblematiek

Lichamelijke situatie:

- Leerlingen die doof zijn
- Leerlingen die blind zijn
- Leerlingen die niet in staat zijn tot eigen lichamelijke verzorging
- Leerlingen die volledig rolstoelafhankelijk zijn

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Onze school heeft de ambitie om zich te ontwikkelen naar inclusiever onderwijs.

Het doel is dat meer ondersteuning wordt aangeboden aan leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte vanuit de basisondersteuning.

Hierdoor hoeft de school uiteindelijk een minder groot beroep te doen op externe professionals vanuit de breedte ondersteuning.

Dit heeft een aantal voordelen:

- de ondersteuning is dichtbij en snel inzetbaar,
- de ondersteuning kan hierdoor ook preventief ingezet worden,
- de ondersteuners zijn bekend met de onderwijsvorm en visie van het Vrije School onderwijs en de

Vrije School pedagogiek,

- de ondersteuners zijn bekend met de populatie, dynamiek en organisatie van de school, waardoor zij nauwer kunnen aansluiten op de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het onderwijs.

Daarnaast heeft de school zich tot doel gesteld op een aantal specifieke gebieden meer te willen specialiseren, zoals:

- passend onderwijs bieden aan leerlingen met een lichte vorm van autisme
- passend onderwijs bieden aan leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn

Het doel hiervan is om ook deze leerlingen binnen regulier onderwijs voldoende te kunnen bedienen.

Om deze doelen te kunnen bereiken heeft de school intern mensen aangesteld op specifieke aandachtsgebieden, zoals:

- de orthopedagoog op het gebied van emotionele ontwikkeling en gedrag,
- de remedial teacher op het gebied van leren en didactiek,

Zij worden bij hun werkzaamheden ondersteunt door:

- de begeleider passend onderwijs voor de interne uitvoering van de ondersteuning,
- de schoolmaatschappelijk werker voor de interne uitvoering van de ondersteuning met een mogelijke koppeling naar de jeugdhulpverlening.

Deze mensen maken allen deel uit van het team passend onderwijs en kunnen worden geconsulteerd door docenten (vanuit de basisondersteuning) dan wel worden ingezet op specifieke vraagstukken (vanuit de breedte ondersteuning) door de coördinator passend onderwijs.

Gezamenlijk werkt het team passend onderwijs en het docentencollege aan het bereiken van bovenstaande doelen.

De coördinator passend onderwijs draagt binnen de school de verantwoordelijkheid voor de aansturing, de coördinatie en de kwaliteit op het volledige terrein van leerlingenzorg en passend onderwijs.

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuning

Aan alle leerlingen:

De basisondersteuning op de Vrije School bestaat uit:

- individuele- en groepsondersteuning door de mentor
- extra taal- en rekenondersteuning voor de eerste 2 leerjaren
- extra ondersteuning op de ontwikkeling van de verschillende executieve functies
- extra ondersteuning aan leerlingen met leesproblemen, dan wel met een diagnose dyslexie/dysorthografie
- extra ondersteuning aan leerlingen met rekenproblemen, dan wel met een diagnose dyscalculie
- extra ondersteuning aan leerlingen en docenten vanuit de les-assistent
- een groepstraining ter kennismaking voor alle brugklassers tijdens de introductie week
- een training leren-leren
- een training mindset en leervaardigheden t.b.v. faalangstreductie
- een examenvaardigheidstraining t.b.v. (voor)examen leerlingen stressreductie bij het toewerken naar toetsen en examens
- een sociale vaardigheidstraining
- de mogelijkheid tot persoonlijk mentorraat
- de mogelijkheid tot ondersteuning vanuit de begeleider passend onderwijs
- de mogelijkheid tot ondersteuning vanuit schoolmaatschappelijk werk
- de mogelijkheid tot consultatie bij de orthopedagoog en/of remedial teacher
- de mogelijkheid tot de inzet van groeps- dan wel individuele ondersteuning door de orthopedagoog en/of remedial teacher

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

- extra taal ondersteuning aan leerlingen waarbij Nederlands niet de eerste voertaal is (=NT2)
- voorlichting op verschillende gebieden
- ondersteuning op executieve functies
- regelmatige interne opfrissing pedagogiek aan docenten
- verlengde instructie aan leerlingen die dat nodig hebben
- ondersteuning vanuit lesassistenten

2.5 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 3-12-2000 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Deskundige	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider			
Dyscalculiespecialist			
Dyslexiespecialist			
Executieve functies specialist			
Faalangstreductietrainer			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Gedragswetenschapper			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
Orthopedagoog			
Reken-/wiskunde-specialist			
Taal-/leesspecialist			
Anders, namelijk			
-			
-			

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Bovenschoolse voorziening (OPDC)			
Zomerschool			
Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
			

3.3 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methoden	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling	🏠		
Aanpak gedrag(sproblemen)	🏠		
Aanpak sociale veiligheid	🏠		
Bijles (op vakinhoud)	🏠		
Compenserende dyslexiesoftware	🏠		
Examentraining	🏠		
Faalangstreductietraining	🏠		
Huiswerkbegeleiding	🏠		
Rekentraining	🏠		
Time-out aanpak	🏠		
Training sociale vaardigheden	🏠		
Training studievaardigheden	🏠		
Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Leerlingbemiddeling	🏠		
No Blame	🏠		

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte voor een time-out
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Behandelingsruimte
Ontspanningsruimte
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol aanmelden JES	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyscalculie	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

3.6 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	86 %	14 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Voldoende
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Voldoende
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Voldoende
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Goed
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Voldoende
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Voldoende
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Voldoende
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Goed
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Voldoende
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Voldoende
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Voldoende
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Voldoende
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Voldoende
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Voldoende

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De basisondersteuning

Het belangrijkste onderdeel van de basisondersteuning bestaat uit een goed en eenduidig mentoraat, waarbij de driehoek 'mentor, leerling en ouders' centraal staat. De mentor is vanuit de school het eerste aanspreekpunt. Hij/zij is degene die de leerling het meeste ziet en degene die samen met de leerling en diens ouders (16-) beoordeelt welke vormen van ondersteuning het meest passend zijn voor de leerling die extra ondersteuning behoeft. De mentor kan hiervoor advies inwinnen bij het ondersteuningsteam bestaande uit de coördinator passend onderwijs, de remedial teacher, de orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker en de coördinator leerlingzaken.

De mentor kan de leerling vanuit de basisondersteuning, naast het bieden van directe persoonlijke begeleiding, ook aanmelden voor extra ondersteuning in de vorm van groepstrainingen. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- training leervaardigheden & mindset (=faalangstreductie)
- examen vaardigheidstraining
- sociale vaardigheidstraining (SoVa)
- training leren-leren
- leer en leesvaardigheden voor leerlingen met dyslexie
- Extra taal- en rekenondersteuningsuren in de eerste leerjaren

De Breedteondersteuning

Wanneer de basisondersteuning een ontoereikend effect heeft voor de leerling om mee te kunnen komen binnen het onderwijs, en de leerling in diens leerproces nog steeds wordt belemmerd, of wanneer er sprake is van vermoedelijke en/of feitelijk onveiligheid (emotioneel en/of fysiek) van de leerling en/of diens directe omgeving op school, kan de mentor in overleg met de teamleider de leerling aanmelden bij de coördinator passend onderwijs voor de inzet van breedteondersteuning.

De breedteondersteuning bestaat uit een intern inzetbaar gedeelte en een extern inzetbaar gedeelte:

Breedteondersteuning intern:

- begeleiding/ondersteuning door de remedial teacher (alleen binnen de VMBO)
- begeleiding/ondersteuning door de orthopedagoog
- begeleiding/ondersteuning door de schoolmaatschappelijk werker

Breedteondersteuning extern:

- begeleiding/ondersteuning vanuit externe partijen binnen en buiten de school
- begeleiding/ondersteuning door de gezinscoach (VO)jeugdteam, CJG.
- Begeleiding/ondersteuning door de schoolarts/schoolverpleegkundige, CJG

De Diepteondersteuning

Wanneer ook de inzet van breedteondersteuning ontoereikend blijkt om een leerling te ondersteunen in het onderwijsproces, en bij het behalen van een diploma, is mogelijk diepteondersteuning nodig.

Hieronder vallen o.a.:

- tijdelijke onderwijsvoorzieningen waarbij zorg centraal staat
- het voortgezet speciaal onderwijs (VSO)
- onderwijs vanuit de geestelijke gezondheidszorg (GGZ)

Deze vormen van intensieve ondersteuning worden op de Vrije School Den Haag niet geboden. Indien diepte ondersteuning nodig is kan de coördinator passend onderwijs, in samenspraak met betrokken partijen, hiernaar verwijzen.

Routeboek verzuim en thuiszitters

Binnen de school hanteren wij het routeboek verzuim en thuiszitters m.b.t. verzuim en preventie van verzuim. Leerlingen die uitvallen van onderwijs, of dreigen uit te vallen van onderwijs, worden besproken in het JES overleg (Jeugdhulp en School). Bij dit overleg zijn o.a. externe partijen aanwezig zoals de leerplichtambtenaar, de schoolverpleegkundige en de schoolondersteuner vanuit het samenwerkingsverband. Vanuit het JES kunnen ondersteuningsbesluiten worden genomen die erop gericht zijn de leerlingen binnen onderwijs te houden of die erop gericht zijn de juiste ondersteuning voor een leerling zo snel mogelijk te realiseren.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Coördinator passend onderwijs
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Schoolmaatschappelijk werker
- Jeugdhulpprofessional
- Leerplichtambtenaar

Toelichting op de samenwerking met ouders

De school betreft ouders actief bij de ontwikkeling van de leerling en bij de school

Voor elk leerjaar zijn er een aantal gemeenschappelijke ouderavonden waarin er wordt kennis gemaakt met de betreffende vakleerkrachten, de ontwikkelingsfase van betreffende leeftijd, verschillende periodes en per klas de verschillende activiteiten zoals toneelstuk en kampen. Er is 2 keer per jaar een tafeltjesmiddag en -avond. Ouders kunnen op zo'n middag en avond vakleerkrachten spreken n.a.v. de rapporten. Voor de brugklassen worden er ook met de betreffende mentor kennismakingsgesprekken georganiseerd.

De Vrije School Den Haag brengt enkele keren per jaar een schoolbreed nieuwsbulletin uit voor ouders met berichten over activiteiten en belangrijke zaken betreffende de school. Dit bulletin is ook altijd op de website te vinden.

De Vrije School Den Haag voert het verzuimprotocol, zoals op de website beschreven, strikt uit. De school ziet ouders als onmisbare partners in de begeleiding en ontwikkeling van de leerling.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Leraar / mentor
- Leerlingbegeleider
- Coördinator passend onderwijs
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog / psycholoog / gedragswetenschapper
- Consulent Schoolondersteuningsteam (SOT)
- Schoolmaatschappelijk werker / koppelgenoot
- Jeugdhulpprofessional
- Leerplichtambtenaar
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ) (schoolverpleegkundige / schoolarts)

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 8 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Coördinator passend onderwijs
- Teamleider
- Directie

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Consulent Schoolondersteuningsteam (SOT)
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
Jeugdgezondheidszorg (JGZ) (schoolverpleegkundige / schoolarts)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Coördinator passend onderwijs is verantwoordelijk voor de actualisatie.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuningsbehoeften beschreven.

Hoe houdt onze school de OPP's bij?

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. De volgende functionaris(sen) is/zijn verantwoordelijk voor de actualisatie (Anders, namelijk): leden van het team passend onderwijs en de mentoren

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Middels tussentijdse evaluatie gesprekken bekijkt de school van moment tot moment of de doelen nog voldoende aansluiten op de ondersteuningsbehoeften van een leerling. Zo nodig worden de doelen bijgesteld.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings-, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.

Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.